ANG Bayan
Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Tomo LIII Blg. 14
Hulyo 21, 2022
www.cpp.ph

EDITORYAL

Labanan ang pinaiigting na gera ni Marcos sa gitna ng krisis

Mag-iba man ng hitsura at asta, walang pagbabago sa esensya ang rehimeng US-Marcos sa nagdaang rehimeng US-Duterte pagdating sa mga pundamental na usapin sa ekonomya, pulitika at lipunan. Tulad ng nagdaang tirano, kinakatawan ni Marcos ang interes ng dayuhang mga imperyalista at ng lokal na mga naghaharing uri. Sa harap ng tumitinding krisis, pagpapaigting ng gera ang sagot ni Marcos sa sambayanan.

Itinataguyod at ipinagpapatuloy ni Marcos ang mga patakaran at batas na anti-manggagawa at anti-magsasaka at nagpapahirap sa karaniwang mga Pilipino. Nananaig pa rin ang kaisipang militarista at ipinagpapatuloy ang mga hakbanging mapaniil at brutal na pasista-teroristang gera laban sa mamamayang nagtatanggol at lumalaban.

Idineklara kamakailan ng mga upisyal sa militar at seguridad na itutulak nila ang gasgas nang palabas na "lokalisadong usapang pangkapayapaan" na pantabing lamang sa malawakang gera ng panunupil at pasipikasyon sa masa para isuko nila ang kanilang pagtatanggol sa lupa at pakikibaka para sa mga repormang agraryo. Karugtong ito ng tinaguriang "peace economy" na pakana para sa malalaking dayuhang korporasyong multinasyunal na malawakang sakupin ang natitirang lupain para sa operasyon sa pagmimina at mga plantasyon. Nasa halos 300,000 libong ektaryang lupa sa Mindanao ang balak na sakupin ng mga kumpanyang Amerikano. Gayon, ang "lokalisadong usapang pangkapayaan" ay magpapalala, hindi lulutas, sa pinakamalaking problema ng kawalang lupa at pang-aapi sa masang magsasaka na dahilan ng malawak na paghihirap at kagutuman sa kanayunan.

Upang makamit ang "kapayapaan" para sa mga dayuhang korporasyong multinasyunal, lalo pang paiigtingin ng reaksyunaryong militar at pulis ang paniniktik at panindak sa masa, gerang saywar at malalaking operasyong pangkombat. Malaking perwisyo sa masa ang ginagawang pagkukural sa mga baryo, paghihigpit sa galaw ng mga tao, pagboblokeyo ng pagkain at iba pang pang-aapi sa masa ng naghahari-hariang mga pasistang sundalo. Malawakang pananakot at pagsasapeligro sa buhay ng masa ang isinasagawang paghuhulog ng bomba, pag-iistraping at panganganyon ng AFP kaakibat ng malalaking operasyong militar.

Ang pakanang ito ng National Task Force (NTF)-Elcac ay palabigasan din ng mga upisyal militar na milyun-milyong piso ang ibinubulsa

sa mga kikbak sa pondong pang-"surender" at pakikisosyo sa mga kontrata sa pagpapasemento ng mga kalsada (mga diumano'y "farm-to-market road") at pagtatayo ng kung anu-anong imprastruktura.

Nagbubulag-bulagan si Marcos sa panlipuan at pang-ekonomyang mga ugat ng rebolusyonaryong armadong paglaban ng mamamayan, laluna ang pangunahing usapin ng reporma sa lupa. Upang bigyan-matwid ang pagtangging muling buhayin ang pakikipag-usapang pangkapayapaan sa pambansang pamunuan ng rebolusyonaryong kilusan, itinatanggi ng rehimen na ang armadong pakikibakang patuloy na sumusulong sa buong kapuluan ay nakaugat sa mga problemang sumasaklaw sa buong bansa.

Lalong lalala ang pagdurusa ng sambayanan sa pagnanais ni Marcos na patuloy na sundin ang daang neoliberal na ilang dekada nang nagsadlak sa bansa sa sunud-sunod na krisis. Itong mga patakarang dikta ng International Monetary Fund at World Bank (IMF-WB) ang lumumpo sa ekonomya ng Pilipinas, kaya hindi na makatayo sa sariling paa, at lubos nang nakasalalay sa dayuhang pamumuhunan at pautang at sa pag-aangkat ng pagkain at iba pang pangangailangan ng mamamayan.

Sa nagdaang mga taon, lalong bumibilis ang pagsadsad ng ekonomya at kabuhayan ng mamamayan. Nakalutang ito sa utang at nakakapit sa salbabidang remitans ng dolyar. Tuluy-tuloy ang pagliit ng halaga ng piso kontra sa dolyar, at ang halaga ng salaping kinikita ng mamamayan. Nababangkarote ang estado dahil sa pagkaltas ng buwis para mang-akit ng mga dayuhang kapitalista, papalalang korapsyon sa labis na magarbong imprastruktura, at sobrang laking badyet sa militar at pulis.

Kaliwa't kanang buwis ang balak ipataw sa mamamayan upang maipambayad-utang at para muling makapangutang. Patuloy na ipapako ang mababang sahod ng mga manggagawa sa kagustuhan ng malalaking kapitalista. Laksa-laksang magsasaka ang palalayasin sa mga lupang target na ilaan para sa mga dayuhang kumpanya. Libu-libong kawani ng gubyerno ang planong sipain para "makatipid" habang nangangabundat ang mga burukrata sa malaking sweldo at kikbak sa gubyerno. Milyun-milyon ang walang hanapbuhay, at saanman lumingon, ang masang anakpawis ay pinahihirapan ng sumisirit na presyo ng pagkain, mga produktong petrolyo, at pinagkakaitan ng kanilang kabuhayan.

Nagtetengang kawali ang rehimeng Marcos sa hinaing ng mamamayan. Binubusalan sila't nilulunod ang kanilang sigaw. Ipinagkakait sa kanila ang karapatang magtipon sa lansangan gamit ang paninindak at panunupil upang pigilang bumwelo ang militanteng protesta ng mamamayan. Takot na takot si Marcos na sumiklab ang mga welga at pag-aalsa sa gitna ng matinding krisis. Ginagawa ni Marcos at ng kanyang militar at pulis ang lahat ng pasistang panggigipit upang pigilang bumwelo at sumulong ang paglaban ng bayan.

Sa harap ng namimintog na pagsambulat ng krisis sa Pilipinas, at pagbibingi-bingihan ng rehimeng Marcos sa mga hinaing ng taumbayan, walang ibang dapat gawin ang sambayanang Pilipino kundi ang ibayong paigtingin ang lahat ng anyo ng paglaban. Dapat pagbuklurin ang iba't ibang sektor para ipaglaban ang kagyat nilang mga kahingian para sa karagdagang sahod, pagpapababa ng presyo, libreng edukasyon at serbisyong pangkalusugan at iba pa. Dapat nilang organisahin ang papalaking mga militanteng kilos protesta mula sa pabrika, komunidad at unibersidad patungo sa mga plasa at lansangan.

Sa kanayunan, walang ibang magagawa ang masang magsasaka kundi ang magbuklod at isulong ang iba't ibang anyo ng pakikibaka para sa lupa at ipagtanggol ang kanilang mga karapatan laban sa pasistang panunupil. Dapat nilang puspusang labanan ang lumalalang mga anyo ng pagsasamantala na kumakamkam sa yamang nilinang ng kanilang pawis at dugo, at tutulan ang mga kumpanyang nang-aagaw ng lupa at nandarambong at sumisira sa kapaligiran.

Katulad ng ipinakita sa panahon ng diktadurang Marcos I, ang rebolusyonaryong armadong pakikibaka ang pinaka-epektibong paraan ng pagtatanggol sa interes ng masa at paglaban sa gera ng pagsupil sa bayan. Dapat ibayong paramihin ang bilang ng mga Pulang mandirigma sa buong bansa, palawakin at paramihin ang mga larangang gerilya at malaganap at masinsing ilunsad ang mga taktikal na opensiba. AB

ANG Bayan

Tomo LIII Blg. 14 | Hulyo 21, 2022

Ang Ang Bayan ay inilalabas sa wikang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray, Ingles at Espanyol. Tumatanggap ang Ang Bayan ng mga kontribusyon sa anyo ng mga artikulo at balita. Hinihikayat din ang mga mambabasa na magpaabot ng mga puna at rekomendasyon sa ikauunlad ng ating pahayagan.

Nilalaman

Ang Ang Bayan ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

ang.bayan@cpp.ph @cpp_angbayan1

4 na organisador, mag-asawang magsasaka, dinukot ng militar

Apat na aktibista at organisador ang dinukot ng armadong pwersa ng estado noong Mayo at Hunyo ayon sa ulat ng Kilusang Mayo Uno at Gabriela nitong Hulyo. Dagdag dito, dinukot ng 94th IB ang mag-asawang magsasaka sa Himamaylan City ngayong buwan.

Hindi pa rin natutunton ang mga biktimang sina Elizabeth "Loi" Magbanua at Alipio "Ador" Juat, parehong organisador ng mga manggagawa na nawawala mula pa Mayo 3. Huli silang nakita sa Barangay Punturin, Valenzuela City matapos dumalo sa isang pulong. Gayundin, hindi pa inililitaw sina Elgene Mungcal ng Gabriela Women's Partylist at Ma. Elena "Cha" Cortez Pampoza ng Anakpawis na dinukot noong Hulyo 3. Huli silang nakita sa Winfare Supermarket, Moncada, Tarlac.

Sa Negros Occidental, dinukot ng 94th IB ang mag-asawang magsasakang sina Gerald Ganti at Dalen Alipo-on, mga kasapi ng Mahalang Farmer's Association, sa Sityo Mambalayong, Barangay Mahalang, Himamaylan City noong Hulyo 15. Sapilitang pinasok at niransak ng mga sundalo ang bahay ng mag-asawa.

Pagpaslang. Napatay sa walang patumanggang pamamaril ng 62nd IB ang magsasakang si Pompeo Landisa sa Sityo Catuptop, Barangay Trinidad, Guihulngan City, Negros Oriental noong Hulyo 20. Pinalalabas na engkwentro ang naganap sa lugar.

Pag-aresto. Inaresto ng lokal na pulis si Gary Campos, isang gurong Lumad-Manobo, sa Tandag City, Surigao del Sur noong Hulyo 17. Dinampot siya ng mga pulis habang bumabyahe at ikinulong sa Butuan City Police Station. Kasapi si Campos ng organisasyong Lumad na nagtatanggol sa Andap Valley Complex laban sa pandarambong.

Sa parehong araw, iligal na inaresto ng mga pulis sa gawa-gawang kaso si Charlie Saliganan, isang sibilyan, sa Barangay Poblacion, Sta. Catalina, Negros Oriental.

Samantala, inaresto si Ramonito Mahinay sa gawa-gawang kasong *illegal possession of firearms* noong Hulyo 9 sa Sityo Kamanggahan, Barangay Tabon, Vallehermoso.

Noong Hulyo 6, inaresto ng 79th IB ang isang sibilyan sa Sityo Banwa Minatay, Barangay Marcelo, Calatrava, Negros Occidental. Bago nito, pinaulanan ng bala ng mga sundalo ang mga bahay sa sityo na nakasugat sa isang bata.

Sa Oriental Mindoro, limang sibilyan ang iligal na inaresto ng mga pulis sa Sityo Nara, Barangay Villa Pag-asa, Bansud noong Hulyo 5 sa gawa-gawang mga kaso. Kinilala ang mga biktima na sina Joel Raña Manis, Abegail Buendicho at ang mag-asawang Ricky at Sarah Hatulan, at isang hindi pa pinangalanan. Inaakusahan silang mga kasapi ng BHB.

Panggigipit. Hinaras ng mga sundalo ng 542nd Engineering Battalion ang pamilyang Mijares na nanunuluyan sa Sityo Lagtapon, Barangay San Antonio, Himamaylan City noong Hulyo 14. Nauna nang tinangkang dukutin ng parehong yunit ang 3-taong gulang na batang Mijares noong Hunyo 24.

Samantala, noong Hulyo 15, ginipit at hindi pinayagang makapag-*enrol* sa University of Makati ng administrasyon ng pamantasan si Althea Beatrice Papa, pambansang upisyal ng ng Kabataan Partylist. Binansagan siya at ang KPL bilang mga "terorista." AB

Pagpaslang sa batang Mangyan, kinundena ng NDFP

NANAWAGAN NG HUSTISYA si Coni Ledesma, pinuno ng Special Office for the Protection of Children ng NDFP, para sa batang pinatay ng mga elemento ng 4th IB 4th IB sa Sityo Tauga Daka, Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro noong Hulyo 3.

Namatay ang bata matapos paulanan ng bala ng mga sundalo at pulis ang bahay ni G. Inyab, isang katutubong Mangyan-Buhid sa naturang sityo. Ganti nila ito matapos aksidenteng makatapak sa mga patibong para sa baboy-ramo ang tropa nila habang naglalakad sa lupa ni G. Inyab. Pinalabas ng mga sundalo na napaslang sa isang engkwentro ang bata at inaresto si G. Inyab, isang matandang babae at isa pang bata.

Dapat bigyan ng indemnipikasyon ng mga sundalo ang pamilya ng biktima bilang kabayaran sa pinsalang idinulot nila at paglabag sa internasyunal na makataong batas, aniya.

80 tindahan sa Carbon Market, dinemolis

MAGKASUNOD NA DEMOLISYON ang isinagawa ng mga tauhan ng lokal na gubyerno ng Cebu City sa 80 tindahan sa Unit II sa Carbon Public Market noong Hulyo 15 at 18. Kaugnay ito ng isasagawang pribatisasyon sa naturang palengke na pinangangasiwaan ng Mega-wide Construction Corporation, katuwang ang lokal na gubyerno.

Ayon sa grupong Carbonhanong Alyansa alang sa Reporma ug Bahandianong Ogma sa mga Nanginabuhi (CARBON), tataas ang renta sa pwesto dahil sa pribatisasyon at magiging eksklusibo sa iilang manininda.

Itinuloy ang demolisyon sa kabila ng barikada na itinayo ng mga manininda at kanilang mga tagasuporta.

Tinatayang 12,000 manininda at trabahador ang mawawalan ng pwesto. Dagdag dito, tinatayang 700 kabahayan ang idedemolis sa katabing Sityo Bato, Barangay Ermita na sasaklawin ng konstruksyon ng bagong mga gusali.

Pagtatayo ng *eco-zone* sa militarisadong bahagi ng Davao City, kinundena

Kinundena ng National Democratic Front-Southern Mindanao Region (NDF-SMR) ang balak ng pamilyang Duterte na maglatag ng *economic zone* sa pinakamilitarisadong mga lugar sa Davao City. Anito, pinatatampok ng planong ito na pang-aagaw ng lupa ang tunay na pakay ng kampanyang kontra-insurhensya ng noo'y meyor ng Davao at ngayo'y bise presidente na si Sara Duterte-Carpio.

Noong pangalawang linggo ng Hulyo, inianunsyo ng lokal na gubyerno ang pagpapalit-gamit sa 25-ektaryang lupa sa Barangay Daliao, Toril at 80-ektaryang lupa sa katabing Bunawan at Tibungco, lahat sa Davao City. Ang mga lupang ito ay sakahan ng libu-libong magsasaka at Lumad na walang sariling lupa. Sa halip na igawad sa kanila, balak ng mga Duterte na tayuan ang lupa ng isang agro-industriyal na "economic zone" na pakikinabangan ng mga burukrata (sa anyo ng mga kikbak sa imprastruktura) at dayuhang mga kumpanya.

Ang mga barangay na ito ay kasama sa mga lugar na idineklarang "insurgency-free" noong Hunyo 21 ng 10th ID ng Armed Forces of the Philippines (AFP). Ginawa ang deklarasyon sa gitna ng walang patid na militarisasyon, pangmamasaker, pamamaslang, iligal na pang-aaresto at detensyon, intimidasyon, pwersahang "pagpapasurender" sa mga sibilyan at pilit na pagpapailalim sa kanila sa kunwa'y mga "organisasyong masa."

Ang Toril, sa partikular, ay mahigit isang dekada nang pokus ng walang-awat na militarisasyon ng AFP. Noong nakaraang taon, itinayo dito ng 10th ID ang pekeng mga samahan ng magsasaka para bigyan-daan ang pagpasok ng mga komersyal na plantasyon at iba pang dayuhang kumpanya.

Tinawag ng NDF-SMR na "kalokohan" ang planong pagtatayo rito ng mga *sweatshop* (pabrikang atrasado at barat magpasahod). Palalalain lamang nito ang problema ng kawalang lupa ng magsasaka at Lumad at magbubunga ng malalalang porma ng pagsasamantala sa mga manggagawa.

Itatransporma ng mga "agro-industriyal na eco-zone" na ito ang produktibong mga lupang agrikultural tungong mga plantasyon na may iisang pananim para sa eksport at mga plantang nagpuproseso at nagpapakete, at mga lugar panturismo. Sa kagyat, palalayasin ng mga ito ang mga magsasaka. Sa pangmatagalan, sisirain nito ang dating produktibong lupa dulot ng paggamit ng nakalalasong mga kemikal (pestisidyo at iba pa), tulad ng nangyari na sa maraming plantasyon sa Mindanao.

Hindi ligtas sa planong tayuan ng mga "eco-zone" kahit ang mga lupang ninuno ng mga Lumad sa iba pang bahagi ng rehiyon. "Sa Talaingod, ekta-ektarya na ang nilatagan ng mga daan at *resort* na...nagpapalayas sa daan-daang mga pamilyang Ata-Manobo mula sa kanilang mga lupa at kabuhayan." AB

Ayuda para sa mga biktima ng baha sa Quezon City. Tumungo sa upisina ng DSWD ang mga residente ng Barangay Tatalon, Quezon City noong Hulyo 18 para igiit na bigyan sila ng pagkain at ayuda. Mga biktima sila ng abot-leeg na pagbaha sa kanilang komunidad noong Hulyo 16.

Krisis sa kuryente sa Mindoro. Puu-puong residente ng San Jose, Occidental Mindoro ang nagmartsa sa bayan noong gabi ng Hulyo 16 para kundenahin ang perwisyong dala ng mga *brown-out* dulot ng kapalpakan ng lokal na kooperatiba ng kuryente na bigyan sila ng matinong serbisyo. Balak nilang magsagawa ng mga martsa kada gabi sa loob ng limang araw. Nasa 12-14 oras ang dinaranas nilang *brown-out* kada araw.

Ligtas na balik eskwela, ituloy na. Nagrali sa harap ng Kongreso noong Hulyo 18 ang mga myembro ng Kabataan Partylist at ACT Teachers Partylist para igiit ang nararapat na mga hakbang para sa ligtas na pagbabalik sa *face-to-face* na klase sa Nobyembre. Bago nito, nanawagan ang mga guro na huwag nang ipagpaliban ang harapang klase.

Protestang "Atin ang Pinas!" sa Laguna at Manila Bay. Nagsagawa ng *fluvial protest* ang mga mangingisda ng Pamalakaya sa Laguna at Manila Bay noong Hulyo 12 bilang paggunita sa ika-6 na anibersaryo ng pagpakapanalo ng Pilipinas laban sa pag-angkin ng China sa West Philippine Sea.

203rd IBde at pulis, inambus ng BHB-Mindoro

PITO ANG NAPASLANG at apat ang nasugatan sa ambus ng Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Mindoro laban sa nag-ooperasyong mga sundalo ng 203rd IBde at Special Action Force ng pulis sa Sityo Miyahe, Barangay Mambog, Bongabong, Oriental Mindoro noong Hunyo 8.

Lulan ng dalawang siksbay na trak ang pasistang tropa ng sundalo at pulis nang tambangan ng mga Pulang mandirigma ala-una nang madaling araw. Bahagi ang mga sundalo at pulis ng malakihang nakapokus na operasyong militar sa naturang lugar.

Mapanirang mga proyektong reklamasyon, pamana ni Duterte kay Marcos

Sa unang mga araw sa poder, pakitang-taong hinarang ni Ferdinand Marcos Jr ang panukala ng pagtatayo ng sonang pang-ekonomya sa Bulacan kung saan ilalatag ang dambuhalang proyektong Aerotropolis ng San Miguel Corporation (SMC). Aniya, disbentahe ang kontrata nito sa estado. Sa aktwal, muli lamang niyang isasalang sa negosasyon ang proyekto para siya naman ang makinabang sa mga kikbak dito. Dalawang araw matapos niya ibasura ang panukala, muli itong inihapag sa Senado ng kapatid niyang si Imee Marcos.

Isa ang ₱736-bilyong Aerotropolis sa mapanira sa kalikasan, di-syentipiko at kontra-mamamayang mga proyektong reklamasyon na pamana ng rehimeng Duterte kay Marcos. Ang iba pang malalaking proyektong nasa antas-aplikasyon ay ang Sangley Point International Airport Reclamation Project (1,900 ektarya) ng mga Remulla, ang 1,500-ektaryang planong reklamasyon ng SM Prime Holdings sa baybayin ng Cordova sa Cebu at Cavite Province Land Reclamation and Development Project ng mga Revilla (1,332 ektarya) na iginawad sa Century Peak Corporation, isang kumpanyang pag-aari ng tagasuporta ni Duterte na si Wilfredo Keng.

Liban dito, mayroong 120 mga proyekto na nakasumite sa Philippine Reclamation Authority (PRA) na nasa iba't ibang antas ng aplikasyon, pagdidisenyo at implementasyon. Nasa 50 dito ay nasa Manila Bay.

Sabwatang burukrata at burgesya

"Hindi sa panahon ko," ang sagot ni Rodrigo Duterte noong 2020 nang tanungin siya kung ano ang patakaran ng kanyang rehimen kaugnay sa reklamasyon. Sa ngalan ng kontra-korapsyon, isinalang niya sa renegosasyon ang mga proyekto para humuthot ng kikbak mula sa mga kontrata. Bago nito, ipinailalim niya sa kanyang upisina ang PRA para isentro sa kanya ang suhulan.

Sa katapusan ng kanyang termino, di bababa sa 30 proyekto ang pinahintulutan niyang magsagawa ng reklamasyon. Labintatlo rito ay sa Manila Bay. Isa ang Pasay Harbor City Reclamation Project ng kanyang kroni na si Dennis Uy at kasosyong kontraktor na Chinese ay nasa antas na ng aktwal na implementasyon. Pinakamalaki ang 650-ektaryang Navotas City Coastal Bay Reclamation Project ng Argonbay Construction Company, subsidyaryo ng SMC ng "matalik niyang kaibigan" na si Ramon Ang.

Sa ulat ng PRA, limang proyekto ang binigyan ni Duterte ng pahintulot para magsimula ng reklamasyon (apat sa Manila Bay, isa sa Mandaue, Cebu), walo ay may awtorisasyong ituloy ang mga plano (lima sa Manila Bay at tig-isa sa Batangas, Samar at Minglanilla sa Cebu) at 14 ang nasa antas ng kasunduan sa mga lokal na gubyerno (apat sa Manila Bay, tatlo sa Cebu, dalawa sa Cagayan at tig-isa sa Batangas, Southern Leyte, Iloilo, Palawan at Surigao del Sur.) Sa kabuuan, umaabot sa mahigit 4,500 ektarya ang lilikhaing mga isla at ekstensyon ng mga baybay ng mga proyektong ito.

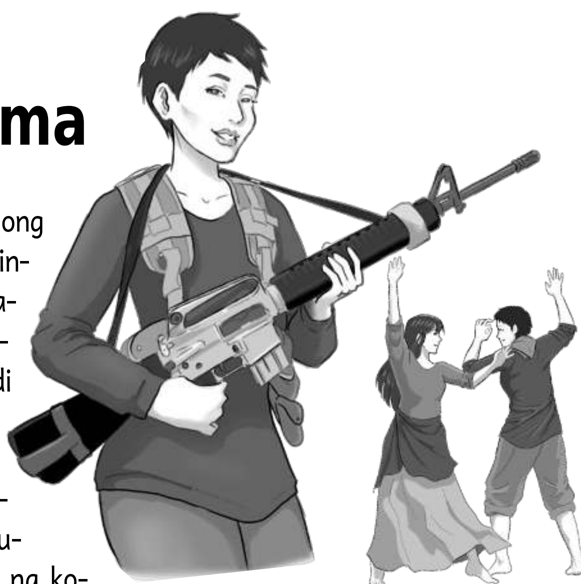
Kalakhan ng mga kontrata ay direktang iginawad ni Duterte sa kanyang mga alyadong kumprador at pulitiko. Liban kina Ang at Uy, iginawad ni Duterte ang Pasay Reclamation Project (360 ektarya) sa pamilyang Sy. Pinahintulutan niya na ituloy ang Manila Waterfront City Reclamation Project ng mga Gatchalian, Mandaue City North Reclamation and Development Project ng mga Romero at Batangas Port Reclamation Project ng mga Leviste.

Pinahintulutan din ni Duterte ang pagtatayo ng Horizon Manila ng pamilyang Legaspi, isa sa pinakamalaking pribadong kontraktor ng gubyerno na sangkot mga maanomalyang proyekto ng dating presidenteng Gloria Arroyo. Maitutuloy na rin ang Manila City of Pearl Project ng UAA KinMing na pag-aari ng kanyang tagasuportang Chinese na si Kitson Soriano Kho.

Labas sa PRA, ilan pa sa may nakahapag na aplikasyon ay ang proyektong reklamasyon sa Dumaguete City at Laguna Lakeshore Expressway.

Taliwas sa ipinangangalandakang lilikha ang mga proyektong ito ng "daanlibong mga trabaho," pawang mga kontraktwal, temporaryo at mababang klase ang mga trabahong iaalok nito sa mga Pilipino. Ito ay dahil halos lahat sa mga ito ay gagamit ng mga dayuhang kumpanya mula sa pagdidisenyo hanggang sa *dredging* at aktwal na paglalatag ng mga isla. Kabilang sa mga ito ang China Harbor Engineering Company, isang subsidyaryo ng China Communications Construction Company, ang kumpanyang iligal na nagsasagawa ng reklamasyon sa West Philippine Sea. *(Unang bahagi)* AB

Mga hamon sa pagiging lesbyanang Pulang mandirigma

Nang tanungin ano ang pinakamaganda niyang karanasan sa Bagong Hukbong Bayan (BHB), napapangiting ibinahagi ni Ka Nica ang minsang pakikipagsayaw niya sa isang babae sa harap ng mga kasama at masang magsasaka. Malaking bagay iyon, aniya, dahil unang beses niyang naramdamang nakalitaw siya hindi lamang bilang Pulang mandirigma, kundi bilang isang lesbyana sa hukbong bayan at rebolusyonaryong kilusan.

"Kagawian sa lugar na pagkatapos ng gawaing masa, magtitipon ang masa at mga Pulang mandirigma sa isang programang pangkultura. Tampok sa ganitong pagtitipon ang sayaw sa pagliligawan. Syempre, sa tradisyon, sayaw ito sa pagitan ng lalaki at babae. Halos mahulog ako sa upuan nang tawagin ako sa entablado. Habang kimi akong lumapit, ipinagmalaki ng kasamang emsi na isa akong 'babae na may pusong lalaki.' Kaya naman, tinawag rin sa entablado ang isang babaeng magsasaka para makipagsayaw sa akin! Ang saya ko!"

Bago noon, hindi masyadong kumportable si Ka Nica na maging "out" (o lantad) na lesbyana sa BHB, kahit halata naman sa kanyang gupit at asta. "Hindi naman talaga ako kloseta (o naglilihim). Hindi lang talaga ako ang tipong magkukwento tungkol sa aking kasarian sa bawat usapan. Pero noong hapong iyon, sa harap ng masang nakatipon at kapwa mga Pulang mandirigma, ang aliwalas ng pakiramdam ko sa paghahayag kung sino talaga ako."

Sa pagharap sa mga *bias* o negatibong pananaw sa mga lesbyan bago at mula sumapi sa BHB, kinlaro ni Ka Nica na habang mayroon pang mga *bias* sa loob ng hukbong bayan, malayo ito sa nakatotromang karanasan sa lipunang burgis.

Kahit pa umano nagbibigay ng mababaw na pagtanggap sa LGBT ang mga kapitalistang bansa tulad ng pagkakasal ng magkaparehong kasarian, ang burgis na lipunan, sa esensya ay *homophobic* (may poot sa mga bakla) at batbat ng lahat ng porma ng pagkamuhi. "Maaaring may mga konsesyon sila sa usapin ng kasal, pero patuloy na binibiktima... ang mga LGBTQ sa lugar ng trabaho at mahihirap na komunidad, o sa laganap na "hate crime" (krimen ng pagkamuhi) at brutalidad ng pulis. Kabulastugan na itaguyod ang isa sa aming batayang karapatan, pero labas niyon ay aapihin at sisindakin.

Hindi lamang ang pagkakasal ng parehong kasarian sa Partido Komunista ng Pilipinas ang pagkakaiba ng pambansa-demokratikng rebolusyon sa burgis na lipunan, ayon kay Ka Nica, kundi dahil sa tunay na pagsisikap ng Partido at ng kilusan na itaguyod at isapraktika ang prinsipyo ng paggalang sa pagkakakilanlan sa kasarian at oryentasyong sekswal. "Ang talagang pagkakaiba ay ang katotohanang mayroong nagpapatuloy na pagbaka sa loob ng pakikibaka, isang rebolusyong pangkultura, laban sa lahat ng porma ng negatibong pananaw at inhustisya, lagpas pa sa usaping kasarian," paliwanag niya.

Nasasaksihan umano ni Ka Nica ang mga tagumpay na ito sa mga paraang munti pero nakagugulat, sa arawang aktibidad at paggagawaing masa ng BHB. "Kapag kinikilala ng mga kasama ang mga bakla at lesbyana na nakapamumutok sa panahon ng mga aksyong militar, lalu na kapag nasorpresa sa mga depensiba. O kapag nagbibigay ng mga pag-aaral at nakapagpapaliwanag nang mahusay. Kahit sa simpleng pagkilala sa pagiging isang Pulang mandirigma na nakapangibabaw sa mga sakripisyo sa harap ng pasistang kontra-rebolusyon ni Duterte. Yun ang mga panahong nakikita ka nila—isang rebolusyonaryo, labas sa iyong sekswal na oryentasyon. Sa pagpupunyaging maging isang mabuting kasama sa paggampan sa mga gawain, mas lalo akong nagiging litaw na nagtataguyod sa pakikibakang LGBTQ."

Kapag lumilitaw ang mga hibo ng negatibong pananaw, mahinahon lang si Ka Nika... "Pagkakataon ito para makapagpaliwanag... Hindi nila kasalanang nilunod sila sa mali at dekahong pananaw ng midya. Mahirap at makararamdam ka ng 'pagod sa pagiging iba', pero ganyan naman talaga ang rebolusyon sa kultura, 'di ba?"

Ibinahagi rin ni Ka Nica ang madalas na maling pananaw na isang yugto lang ang pagiging lesbyanang tomboy (butch) tulad niya. "O na hindi ko pa lang nakikilala ang lalaking para sa akin, at magbabago pa ako. Matiyaga kong ipinaliliwanag na itinuturo ng Marxismo na ang pagbabago ay itinatakda ng mga batas na internal. Naniniwala ako na ang oryentasyong kasarian ay internal na prinsipyo at pananaw ng bawat tao, na ang mga panlabas na kundisyon, tulad ng "tamang lalaki," ay hindi lubos na makapagbabago sa "pagkagusto ng isa sa iba."

Halos tatlong taon nang kasal sa isa ring babaeng Pulang mandirigma si Ka Nica, pero ikinatutuwa pa rin niyang alalahanin ang sandaling iyon ng sayaw ng panliligaw. "Kinikilig pa rin ako," natatawa niyang sabi. Sa pagkakataong iyon at maraming iba pang tulad noon, ipinagmamalaki niyang lesbyana siya sa BHB at rebolusyonaryong kilusan. AB

Ang panlolokong Coco Levy Fund

Pumutok simula huling bahagi ng dekada 1970 ang malawakang mga protesta ng mga magsasaka dahil sa panlolokong *coco levy fund* ng diktadurang US-Marcos I. Sa layong pakalmahin ang kanilang militanteng pagbangon, nagpalabas ang diktador na si Ferdinand Marcos Sr ng kautusan noong Setyembre 17, 1980 para isuspinde ang pangungulekta ng naturang buwis.

Hindi nito napakalma ang nagngangalit na mga magniniyog. Hindi nila basta-bastang tinanggap na bilyun-bilyong piso ang ninanakaw sa kanila ng diktadura, kasabwat ang mga monopolista sa niyugan.

Noong Pebrero 1, 1981, ilang araw bago ang pagdalaw ni Pope John Paul II sa Maynila, nagprotesta ang 6,000 magniniyog mula sa limang bayan ng Quezon. Bago pa man makapagtipon sa plasa ng bayan ng Guinayangan, pinaputukan ng mga awtomatikong riple ng mga sundalo ng Philippine Constabulary (PC) ang magbubukid. Dalawa ang naiulat na napatay at umaabot sa 1,000 ang nasugatan. Naulit ang marahas na pambubuwag noong Hulyo 14 sa taon ding iyon nang niratrat ng mga sundalo ang daan-daang magniniyog na nagpuprotesta sa Daet, Camarines Norte. Pito ang napatay at mahigit 20 ang nasugatan.

Sa kabila ng mararahas na tugon ng pasistang estado, nagpatuloy ang mga protesta sa buong bansa hanggang sa tuluyang isinuspinde ni Marcos Sr ang *coco levy fund* noong Setyembre 11, 1983. Mula noon, tuluy-tuloy ang pakikibaka ng mga magniniyog para mabawi nila ang bilyun-bilyong piso ninakaw sa kanila.

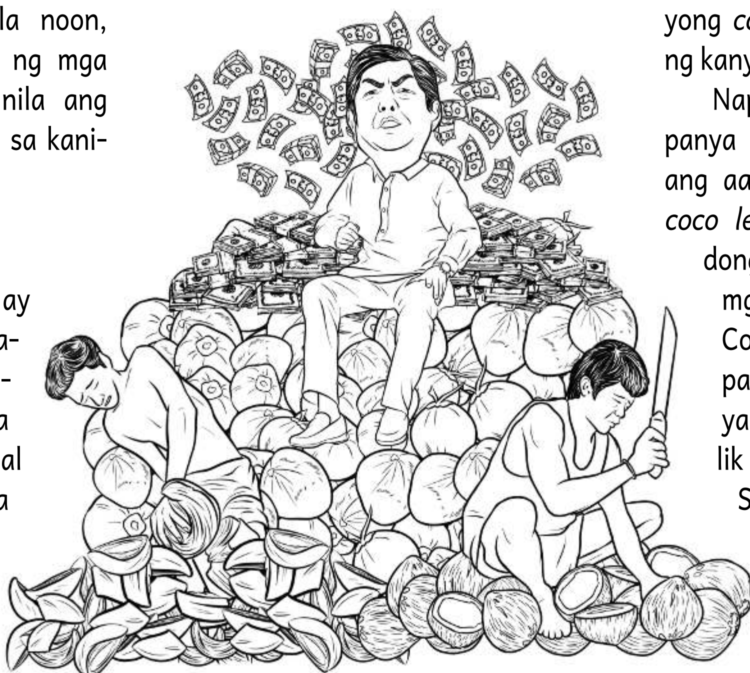
Ano ang Coco Levy Fund?

Ang Coco Levy Fund ay bungkos ng mga buwis sa ilalim ng diktadurang US-Marcos na piniga sa mga magniniyog na animo'y sapal ng niyog. Mula sa katas na ito, layong buuin umano ang isang pondo na "magpapaunlad sa kabuhayan" ng mga magniniyog at sa industriya ng niyugan sa bansa.

Ngunit kabaligtaran ang nangyari. Kinulimbat at pinakinabangan ng mga Marcos at mga kroni nito ang nakulektang buwis. Ilan sa mga nagpapasasa dito ay sina Juan Ponce Enrile (noon ay Ministro sa Depensa at ngayon ay Legal Adviser ni Marcos Jr), Eduardo "Danding" Cojuangco at Maria Clara Lobregat, malaking panginoong maylupa at negosyante sa niyugan sa Zamboanga.

Sinimulan ang pagkulekta ng buwis noong Hunyo 17, 1971 sa tantos na ₱0.55 kada 100 kilo ng kopra (katumbas ng ₱38.45 noong 2020). Ang pondo ay pinangasiwaan ng Philippine Coconut Federation, Inc., ang pinakamalaking organisasyon ng mga negosyante sa niyugan.

Noong panahon ng batas militar, sunud-sunod na panloloko ang ginawa ng diktadura sa mga magniniyog. Nagpalabas si Marcos Sr noong Hunyo 30, 1973 ng PD 232 na nagbuo sa Philippine Coconut Authority (Philcoa) at iniluklok dito si Enrile bilang presidente. Noong Agosto 1973 binuo ang Coconut Consumers' Stabilization Fund (CCSF) at dagdag na ₱15 kada 100 kilo ng kopra ang siningil sa mga magniniyog. Ang sinasabing pondo ng mga magniniyog ay ipinampuhunan sa mga pribadong kumpanya. Umabot sa ₱100 milyon kada buwan ang napunta sa mga kumprador, eksporter at iba pang malalaking negosyante sa niyugan. Noong Nobyembre 14 ng taong ding iyon, binuo ang Coconut Industry Development Fund at nangulekta ng karadagang ₱20 sa kada ₱100 kilo ng kopra.

Ginisa sa sariling mantika

Noong Hulyo 29, 1975 inilabas naman ang PD 755 para bilhin ng Philcoa ang 64.98% ng First United Bank gamit ang kuleksyon ng *coco levy fund*. Mula dito binuo ang United Coconut Planter's Bank (UCPB) kung saan kinopo ni Cojuangco ang 7.2% at ni Marcos Sr ang 10% ng mga sapi. Ginawang presidente ng UCPB si Cojuangco. Noong 1978, binuo ang United Coconut Oil Mills at kinontrol ang 97% ng lahat ng molinohan sa industriya ng niyog.

Sa taya ng Kilusang Magbubukid ng Pilipinas, 42% ang nawala sa kita ng mga magniniyog mula 1979 hanggang 1982 dahil sa *coco levy* at monopolyo sa niyugan. Umabot sa ₱9.8 bilyon ang nahuthot dito ni Marcos Sr. Sa kabuuan, ₱150 bilyong *coco levy fund* ang dinambong ng kanyang mga kroni.

Napunta sa sari-saring kumpanya ng mga kroni ni Marcos Sr ang aabot sa 81% ng nakolektang *coco levy*. Kabilang dito ang pondong ipinambili ni Cojuangco ng mga sapi sa UCPB, San Miguel Corporation at 14 ibang kumpanya sa niyugan (namatay siya na hindi man lamang naibalik ang kanyang dinambong). Samantala, ginamit ni Enrile ang *coco levy* sa pagbili ng mga kumpanyang Primex Coco, Pacific Royal, Clear Mineral at iba pa. AB

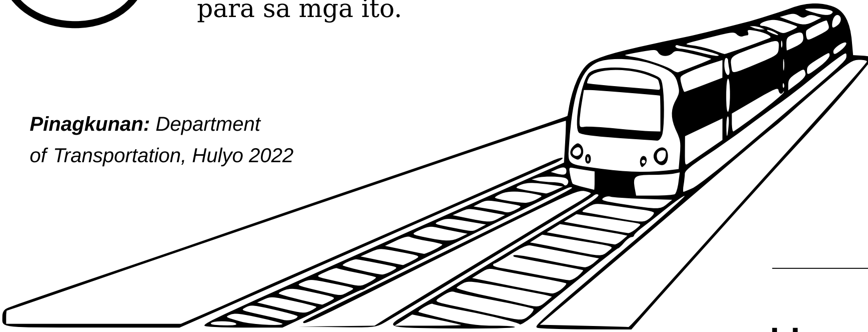
SA MADALING SALITA

3

ipinangakong proyektong sistema ng tren (Calamba tungong Bicol, Tagum-Davao-Digos, at Clark tungong Subic) na walang kinahinatnan dahil di kailanman inaprubahan ng China ang mga pautang para sa mga ito.

Pinagkunan: *Department of Transportation, Hulyo 2022*

60%

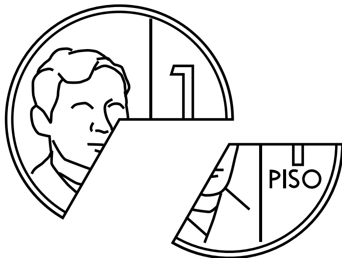
ng mga manggagawa sa buong mundo ang kasalukuyang sumasahod nang mas mababa kumpara sa bago magpandemya.

Pinagkunan: *UN Global Crisis Response Group on Food, Energy and Finance, Hunyo 2022*

Hunyo 12, 2016

nagpasya ang Permanent Court of Arbitration sa The Hague, The Netherlands pabor sa Pilipinas kontra sa pag-angkin ng China sa soberanong teritoryo nito sa West Philippine Sea.

₱0.87

halaga ng ₱1 ngayon kumpara sa halaga nito noong 2018.

12

manggagawa ang namatay dulot ng di ligtas na mga kundisyon sa paggawaan nitong nakaraang 6 na linggo. Wala pang napaparusahan sa sangkot na mga kumpanya.

₱9.35M

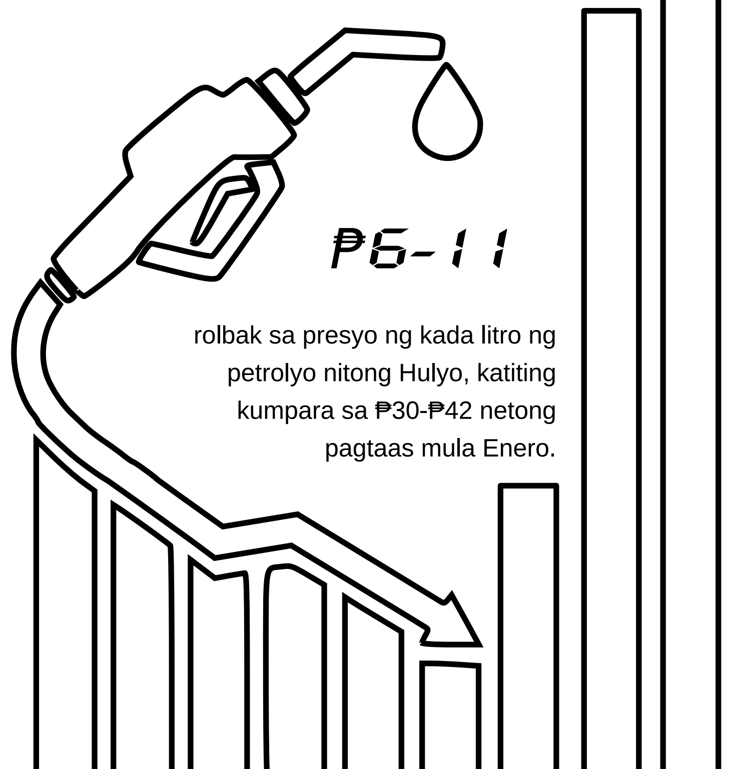
ang **halaga ng relos na suot ni Ferdinand Marcos Jr sa kanyang inagurasyon** na sinundan ng 3 maluluhong piging sa Malacañang sa una niyang 5 araw.

Patek Philippe Nautilus 5980R-001 18k rose gold

₱6-11

rolbak sa presyo ng kada litro ng petrolyo nitong Hulyo, katiting kumpara sa ₱30-₱42 netong pagtaas mula Enero.

₱14.8 B

ang sinasabing matitipid ng gubyerno sa **pakanang "rightsizing"** ng burukrasya—**pagsisisante ng libu-libong kontraktwal na empleyado ng gubyerno.**

Presidente ng Sri Lanka, pinatalsik ng dambuhalang protesta

Daan-daan libong galit na mamamayan ang sumugod at kumubkob sa palasyo ni President Gotabaya Rajapaksa sa Colombo, kabisera ng Sri Lanka noong Hulyo 9. Ang pagdumog sa palasyo ay rurok ng apat na buwang mga pagkilos ng mga Sri Lankan sa harap ng napakatinding krisis sa ekonomya, kagutuman at kahirapan.

Napilitang lumayas sa palasyo si Rajapaksa sa araw na iyon at upisyal na nagbitiw sa pwesto noong Hulyo 14. Tulad ng eksena nang pinalayas si Ferdinand Marcos Sr sa Malacañang noong 1986, tumalilis si Rajapaksa sakay ng eroplano ng militar patungo sa Maldives noong Hulyo 13. Lumipad siya tungong Singapore sa sumunod na araw.

Sa mga balita, makikita ang saya ng ordinaryong mamamayang Sri Lankan. Pinasok nila ang marangyang palasyo, kumain sa kusina nito, hinigaan ang kama ng presidente, lumangoy sa *swimming pool* at ginamit ang mamahaling mga kasangkapan.

Noong Mayo 10, una nang natulak na magbitiw bilang punong ministro ang kanyang kapatid na si Mahinda Rajapaksa. Ang ipinalit sa kanya ay si Ranil Wickremesinghe, isang malapit na alyado ng kanilang pamilya. Tinuldukan ng dambuhalang protesta ang dalawang dekadang paghahari ng mga Rajapaksa sa Sri Lanka.

Ang pamilyang Rajapaksa ay parang mga Marcos ng Pilipinas. Namuhay sila nang marangya sa gitna ng gutom at pagdurusa ng mamamayan. Sila rin ang responsable sa henosidyong digma noong maagang bahagi ng dekada 2000 na pumaslang sa halos 40,000 minoryang Tamil.

Ang kilusang tinaguriang Gota Go Home (Gota umuwi ka na) na sa kalauna'y naging Gota *go to jail* (Ikulong si Gota) ang naging sentral na panawagan ng mga protesta. Sa ngayon, ipinihit nila ang panawagan tungong Ranil Go Home (Ranil umuwi ka na) matapos iluklok bilang pansamantalang presidente noong Hulyo 14 ang alyado nilang si Wickremesinghe.

Nagdeklara ang Sri Lanka ng *state of emergency* sa parehong araw at nagbanta ng marahas na pagbuwag sa mga demonstrasyon pero di na ito ipinatupad ng mga pulis. Tumanggi rin ang mga korte na maglabas ng mga *warrant of arrest* laban sa mga raliyista.

Anong nangyari sa Sri Lanka?

Namuo ang makapangyarihang kilusang masa dulot pangunahin ng palpak na tugon ng gubyernong Rajapaska sa krisis sa ekonomya na ibinusod ng dambuhalang utang panlabas na di na mabayaran at pagkaubos ng reserbang dolyar nito. Pinalubha ito ng malawakang korapsyon, pagpataw ng mapaminsalang mga patakaran sa ekonomya, labis na konsentrasyon ng kapangyarihan sa iilan at palpak na tugon sa pandemya ng gubyerno.

Ang $55 bilyong utang panlabas ng Sri Lanka ay katumbas ng 69% ng kabuuang halaga ng lokal na produksyon sa bansa. Bahagi nito ay nilustay sa pagtatayo ng magagarbong imprastruktura na ipinaketeng magpapasikad sa ekonomya.

Noong Abril tumigil magbayad ng utang panlabas ang bansa at dahil dito, naging mahigpit ang muling pagpapautang sa Sri Lanka. Dahil sa mga paghihigpit sa ilalim ng pandemyang Covid-19, nagkaroon ng malawakang dislokasyon sa turismo, tumumal ng pag-eeksport ng tela, produktong niyog at iba pa (na lubhang nakasalalay sa iniiimport na materyales), at humina ang pasok ng dayuhang remitans mula sa mga manggagawang migrante.

Dahil dito, nasaid ang reserbang dolyar na ipinapambayad sa imported na langis, pagkain, gatas at gamot na kinakailangan ng bansa. Nasakal nito ang lokal na produksyong pang-agrikultura at pang-industriya, nagdulot ng malawakang kawalan ng kuryente at pagsirit ng mga presyo. Dagdag pa dito ang pagbagsak nang 77% ng halaga ng *rupee* (pera ng bansa) kontra sa dolyar mula 203 tungong 360 sa unang mga buwan ng taon.

Naging resulta nito ang matitinding kasalatan sa suplay ng pangunahing bilihin. Milyun-milyon ang nagdusa sa mahahabang pila para lamang makabili ng batayang pagkain, *kerosene* (ginagamit panluto) at gasolina. Pumalo nang 122% ang implasyon sa bansa noong Hunyo.

Inaasahan ng Partido Komunista ng Pilipinas na hindi ito ang magiging huling pag-aalsang bayan sa buong mundo dahil sa papalubhang sosyo-ekonomikong kalagayan ng masang anakpawis. AB

Pandaigdigang krisis sa pagkain, pinalala ng mga sangsyon ng US sa Russia

Bago pa man sumiklab ang gera sa Ukraine, namimintog na ang isang krisis sa pagkain sa mundo dulot ng problema sa kalakalan sa panahon ng pandemya, masasamang epekto ng *climate change* at pagsirit ng presyo ng langis at *natural gas*. Ang pandaigdigang krisis na ito ay lalong pinalubha at itinulak sa bingit ng mga sangsyon ng US na makaisang panig na ipinataw sa Russia.

Ang mga sangsyon ay mga patakaran o hakbanging panggigipit sa kalakalan at pamumuhunan ng isang bansa. Umaabot ngayon sa 11,000 indibidwal na mga sangsyon ang ipinataw ng US sa Russia. Tinarget ng mga ito ang galaw ng perang *ruble* at kalakalan, mga bangko at kumpanyang Russian, produksyon at pag-eksport ng langis at *natural gas*, malalawak na mga sakahan, operasyon ng mga barko, eroplano at trak, sektor ng teknolohiya at maging ang midya ng bansa. Itinuturing ng Russia ang mga ito bilang direktang atake at deklarasyon ng gera ng US laban sa mamamayang Russian.

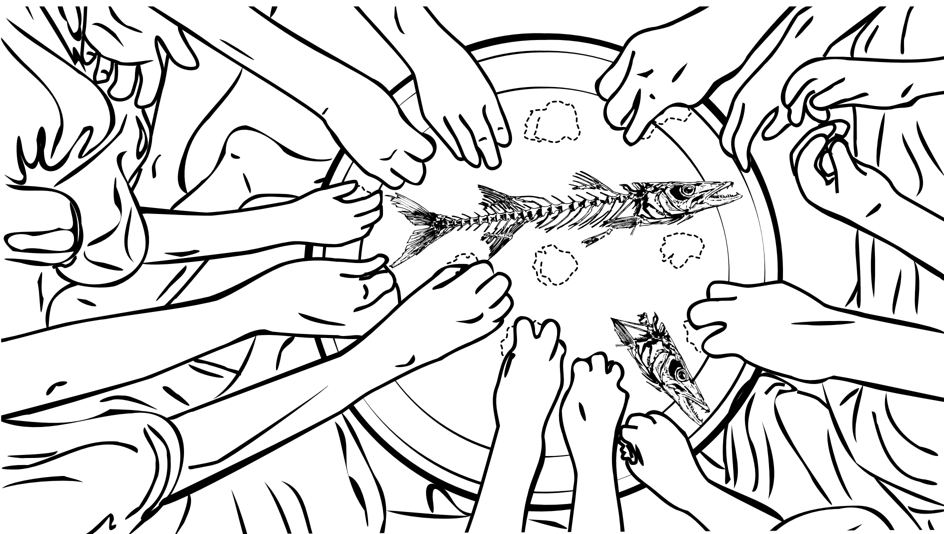
Kahit di direktang pinatawan ng mga sangsyon ang mga produktong pang-agrikultura at pag-eksport ng mga ito, apektado ang mga ito ng "domino effect" (o epekto sa ibang larangan ng kalakalan) ng mga sangsyon. Hindi malayang makapag-eksport ang Russia kahit sa mga bansang hindi sumuporta sa mga sangsyon.

Mayor na eksporter sa agrikultura

Ang Russia ang isa sa pinakamalaking eksporter ng produktong pagkain. Halos sanlima o 18% ng pandaigdigang suplay ng trigo (panggawa ng harina) ay inieksport nito, tatlong beses na mas malaki sa inieksport ng Ukraine. Ayon sa United Nations, 36 bansa ang nag-iimport ng mahigit 50% ng kanilang trigo mula sa Russia at Ukraine.

Higit dito, mahigit 20% ng pandaigdigang suplay ng krusyal na mga sangkap ng pataba ay nagmumula sa Russia (15.4%) at Belarus (5%), na pinatawan din ng mga sangsyon ng US. Ang Russia ang nagsusuplay nang hanggang 40% ng *potash* at iba pang patabang nakabase sa *nitrogen*. Tumataas na ang presyo ng mga ito bago pa ang gera sa Ukraine dulot ng pagsirit ng presyo ng langis. Lalo pa itong sumirit dulot ng mga sangsyon ng US laban sa dalawang bansa.

Ang paghigpit ng suplay at kalakalan ng pataba ay itinuturing ng marami bilang "pinakamalaking banta sa sistema ng pagkain." Ito ay dahil apektado nito ang lahat ng mga magsasaka. Magreresulta ito sa pagbagsak ng produksyon ng lahat ng tanim na pagkain, hindi lamang ng trigo. Ibabangkarote rin nito ang maraming magsasaka, laluna sa atrasadong mga bansa, dulot ng nagtataasang presyo ng natitirang pataba sa pamilihan.

Paglala ng kasalatan at pagtaas ng presyo ng pagkain

Ngayon pa lamang, naghihigpit na ang mga mayor na eksporter ng pagkain para tiyakin ang kani-kanilang lokal na suplay. Noong Mayo, huminto nang magluwas ng trigo at asukal ang India. Noong Abril, nag-anunsyo na ang Indonesia na hindi muna ito mag-eeksport ng *palm oil*. Pinabagal kahit ng Russia ang eksport nito ng pagkain sa mga karatig-bansa para pangalagaan ang lokal na suplay.

Higit na mararamdaman ang epekto ng mga sangsyon sa susunod na mga anihan. Maraming magsasaka ang magbabawas ng produksyon habang bumababa ang suplay at tumataas ang presyo ng mga pataba. Sa Pilipinas, dumoble ang presyo ng abono mula ₱1,436.21 kada sako noong 2021 tungong ₱2,943.63 kada sako ngayong taon. Dahil dito, lalupang makukuba ang mga magsasaka sa dati nang mataas na gastos sa produksyon. Nangamba kahit ang malalaking komersyal na sakahan na hindi nila maabot ang target na produksyon dahil nakaasa ang kanilang ani sa paggamit ng pataba.

Hindi ligtas kahit ang mamamayan sa mga industriyalisadong bansa dulot ng pagsirit ng presyo ng langis at pagkain. Nahaharap sila sa tumataas na gastos sa pamumuhay habang di nakaaagapay ang mga sahod sa pagsirit ng mga presyo ng batayang bilihin. Tinatayang aabot sa 20% ang implasyon sa pagkain sa susunod na taon sa United Kingdom. Pumalo naman sa mga "makasaysayang pagtaas" ang implasyon sa pagkain sa US (10.4%), France (6.4%), Japan (4.7%) at Germany (12.7%). AB